

ÄDELLÖVPRISTAGARE 1995

Ekfrämjandets rikspris (Ekskrinet) 1995 har tilldelats Nils Åke Gabrielsson, Trolle Ljungby. Länspris har tilldelats Karl-Erik Pettersson, Kallgårdsmåla, Blekinge län

Ekskrinet 1995 till Nils Åke Gabrielsson

Nils Åke Gabrielsson har varit verksam som skogsvaktare vid Trolle Ljungby fideikommiss i nordöstra Skåne. Nils Åkes skogsmannagärning förbinds framför allt med Ryssberget, ett av Sveriges största sammanhängande bokskogsområden på båda sidor gränsen mellan Skåne och Blekinge.

Nils Åke har under de senaste 30 åren intensivt arbetat med att förnygra Trolle Ljungbys ca 1600 hektar stora innehav av bokskogar, nästan uteslutande bestående av bestånd aktuella för förnygring. Alla vet vi hur svårt det är att lyckas med bokskogsförnygring. Men Nils Åke har en grön hand, en säker skogsmannablick och en lokal kännedom om bokskogarna

under hans ansvar. Han har utvecklat en modell för bokskogsförnygring, som kräver alla dessa egenskaper av den utövande skogsmannen. Den innebär att man genom rätt avpassade huggningar inleder en successiv förnygring och inte – som Nils Åke själv kallar det enligt ”skolboksmetoden” – avvaktar ollonår och förnygrar genom plötsliga, radikala ingrepp. Modellen har fått flera namn – Trolle Ljunby-modellen eller Ryssbergsmodellen. Nu i modern tappning marknadsförs den som Aktiv Bokskogsskötsel – förkortat ABS. Att lyckas med att förnygra bokskog kräver verkligen det aktiva och envisa engagemang Nils Åke har visat år efter år.

Exkursioner och studiegrupper har under senare år kommit allt tätare till Ryssberget. Sveriges Lantbruksuniversitet har vetenskapligt börjat studera Nils Åkes förnygringsmodell. Den har beskrivits i skogstidskrifter och nyligen i en bok om boken, till vilken Nils Åke har bidragit. Han har också medverkat som konsult och utbildare i södra Sverige. Nu när han själv börjar närma sig pensioneringen kommer hans engagemang för boken och rådgivarrollen säkert inte att upphöra.

Nils Åke är framför allt bokens vän. Han har tidigt varit en av de ädla lövträdens trägna vapendragare. Nu ligger hans engagemang väl i tiden. Även eken ligger Nils Åke varmt om hjärtat och under exkursioner på Ryssberget hör man ho-

nom ofta säga: "Här skall vi nog ha lite mer ek inblandat".

Ryssbergets bokar kan inte tala men kanske lyssna, förstå och susa. De har säkert insett vilken försvarsadvokat de haft under 40 år. Hade Nils Åkes revir varit ännu större så hade vi åtminstone i Skåne och Blekinge fått behålla ännu vidsträcktare bokskogar och haft aktivare bokskogsskötsel under de fyra decennier Nils Åke Gabrielsson varit verksam.

Gustav Fredriksson

Ekfrämjandets länspris 1995:

Blekinge län:

Karl-Erik Pettersson, Kallgårdsmåla

Karl-Erik P. har bl.a. vårdat ett 2,3 hektar stort ekbestånd sedan början av 1960-talet med mycket gott resultat. Han har därtill en mängd andra kvalifikationer, inte minst som kulturmiljövårdare.

Fastigheten ägs numera av sonen Bengt Petersson. Det aktuella ekbeståndet är nu 100-årigt med inslag och underväxt av asp och rönn. Det stamkvistades senast 1962. Det har gallrats fyra gånger vid rätta tidpunkter. Möjligheterna att få ut grov kvistren ek bedöms som mycket goda.

Arne Mirton

